

FORM BA-BS BİLDİRİMİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLİ DURUMLAR

SPECIAL ISSUES REGARDING BA-BS NOTIFICATION

Serkan KURT*

ÖZ

362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi (5.000 TL) aşan mal ve hizmet alışlarını/satışlarını Form Ba-Bs ile bildirimde bulunmak zorunda olduğu belirtilmiştir. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalması halinde bile Form Ba-Bs bildirim formlarını aylık dönemler halinde elektronik ortamda göndermeleri zorunludur. Bu durum demek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler için de geçerlidir. Adi ortaklıklarda; Form Ba-Bs'ler ortaklığın kimlik numarası adına bildirilmesi gerekmektedir. Bildirimde bulunulmaması halinde uygulanacak cezai müeyyide ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355'inci maddesine göre özel usulsüzlük cezasıdır. Uygulanacak cezai müeyyideye ilişkin mükelleflere önceden yazılı bildirim yapılması da gerekmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Form Ba-Bs Bildirimi, Form Ba-Bs Bildirimi Verilmemesi.

ABSTRACT

The General Communiqué on Tax Procedure Law No. 362 states that the taxpayers keeping their tax books on the basis of the balance sheet, must notify their purchases and sales of goods and services with Ba-Bs notification which exceed a certain amount (5.000 TL). Even if all the purchases and sales of the taxpayers keeping the books on the balance sheet basis remain below the stated limits, it is obligatory for them to send Ba-Bs notification forms electronically in every month. This also applies to economic enterprises belonging to associations or foundations. In unincorporated associations, Ba-Bs notifications must be reported in the name of their identity number. The sanction to be applied in case of not reporting notification is a special irregularity penalty in accordance with the Article 355 of the Tax Procedure Law No 213. There is no need to make written notification related to the penalty sanctions that will be imposed to the taxpayers.

Keywords: Ba-Bs notification, case of not sending Ba-Bs notifications

---

* Vergi Müfettişi

1- GİRİŞ

Ülkemizde 2017 Şubat ayı itibarıyla faal 1.819.742 (763.617 kişisi basit usulde vergilendirilmekte) gelir vergisi mükellefi, 726.104 kurumlar vergisi mükellefi bulunmaktadır.¹ Güncel mevzuatımıza göre Form Ba-Bs bildiriminde sadece gerçek usulde vergilendirilen mükellefler tarafından aylık dönemler halinde düzenlenerek takip eden ayın birinci gününden, son günü akşamı saat 24:00'e kadar sistem üzerinden onaylamak suretiyle elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir. Taslak halinde bulunan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre Form Ba-Bs bildiriminde basit usulde vergilendirilen mükellefleri de kapsayacak şekilde kapsamının genişletileceği öngörülmektedir.

Form Ba-Bs'lerin bildirimine ilişkin yasal düzenleme; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257'nci maddesinde yapılmıştır. Anılan Kanun maddesi; vergi beyannamelerinin ve belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alışları/satışları Form Ba-Bs ile elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin Maliye Bakanlığına düzenleme yapabilme yetkisi vermiştir. Maliye Bakanlığı da bu yetkisini yayımladığı tebliğler ile kullanmıştır. Form Ba-Bs bildirimine ilişkin ilk tebliğ düzenlemesi 256 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği² ile; sadece Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formunu (Form B) vermesi zorunluluğu getirilerek başlamıştır. Daha sonra kapsam genişletilerek 350 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği³ ile mükelleflerden mal ve hizmet alışları bilgileri ile birlikte mal ve hizmet satışlarına ilişkin bilgilerinin de alınması ve bu bildirimleri elektronik ortamda vermeleri zorunluluğu getirilmiştir. Form Ba-Bs bildirimine uygulanmasına ilişkin en güncel düzenleme ise 362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁴ ile yapılmıştır.

362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmiştir. Makalemizin ilerleyen bölümlerinde ilgili kanun maddeleri ve 381, 396, 449... Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'leri kapsamında Form Ba-Bs uygulamalarına ilişkin karşılaşılan özellikli durumlara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2- FORM BA-BS BİLDİRİMİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLİ DURUMLAR

2.1- Alış/Satış Tutarının Kanunda Belirtilen Hadlerin Altında Olması Halinde Form Ba-Bs Bildirim Durumu

Form Ba-Bs bildirimine ilişkin uygulama da en çok ihtilafa düşülen konu; ilgili dönemde hiç alış/satışının bulunmaması ya da kanunda belirtilen hadlerin altında alış ve satışının bulunması gereğiyle Ba-Bs bildirim formlarının kanuni süresinde elektronik ortamda verilmemesi dolayısıyla kesilen cezalara ilişkindir.

Form Ba-Bs bildirimine ilişkin kanunda yer alan düzenlemelerin yanı sıra uygulamaya ilişkin asıl düzenleyici hükümler yayımlanan tebliğlerde yer almaktadır. 362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını ve satışlarını Form Ba-Bs ile bildirmek zorundadırlar. 381 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu

¹ <http://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/istatistikler> Erişim Tarihi: 20 Mart 2017

² 362 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

³ 21/07/2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 17/08/2006 tarih ve 26262 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Genel Tebliğinin **“Bildirimlere İlişkin Hadler başlıklı” 1.2. maddesinde** “2008 yılı ve takip eden yıllara ilişkin mükelleflerin mal ve/veya hizmet alımları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 8.000 YTL⁵(Yeni Türk Lirası) olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 8.000 YTL⁶ (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımları, “Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)” ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 8.000 YTL⁷ (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise “Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)” ile bildirilecektir. Limitin altında kalan alış ve satış bedelleri toplamı ise “Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı” (Tablo III) bölümüne yazılacaktır (Ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılan satışların toplamı KDV hariç tutarlar olarak Tablo III’e dahil edilecektir). (BA_BS Bildirim ilişkin 396 sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeyle 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 5.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir.)

Bildirim verme yükümlülüğünde olan. ancak, tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalan mükellefler, söz konusu formları Tablo II dışındaki **tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorundadırlar.** Bu bildirimlerinde limit altında olan tüm alışları için Ba formunun, limit altında olan tüm satışları için de Bs formunun Tablo III bölümünde yer alan “Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı” alanları doldurulacaktır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Dolayısıyla 381 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nde yer alan düzenlemeye göre, **bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin** tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalması halinde, söz konusu formları Tablo II dışındaki **tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorundadır.** Tebliğde yapılan açıklama açık ve net bir şekilde tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalması halinde bile Form Ba-Bs bildiriminde bulunulmasını gerektirdiğinden, bilanço esasına göre defter tutan tüm mükelleflerin bu duruma uymaları gerekmektedir. Aksi halde cezai yaptırımla karşılaşılacaktır.

Danıştay Üçüncü Dairesi 10.06.2014 gün ve E:2012/4474, K:2014/2768 sayılı Kararında⁸; ...362 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de gelir ve kurumlar vergisi beyannamesini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükelleflerin, Ba ve Bs bildirim formlarını da elektronik ortamda vermek zorunda olduklarının belirtildiği, **bu mükelleflere, alım satımları bulunmasa dahi bildirimde bulunma ve bildirim formlarını, alım satım bilgileri dışındaki tüm bilgileri eksiksiz olarak doldurmak suretiyle verme yükümlülüğü getirildiği, 6.02.2008 tarih ve 26779 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 381 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ise 2008 yılı ve sonrasında, Ba ve Bs bildirim formlarının aylık dönemler halinde elektronik ortamda gönderilmesi şartı getirildiği, bildirim verme yükümlülüğünde olan ancak, tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalan mükelleflerin söz konusu formları Tablo II dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorunda olduklarının belirtildiği, belirtilen bu düzenlemeler uyarınca, bilanço usulüne göre defter tutan mükelleflerin, herhangi bir alış veya satışları olmasa ya da tüm alış ve satışları belirlenen hadlerin altında**

⁵ 396 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu tutar 5.000 TL olarak belirlenmiştir.

⁶ 396 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu tutar 5.000 TL olarak belirlenmiştir.

⁷ 396 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu tutar 5.000 TL olarak belirlenmiştir.

⁸ Yargı kararına ilişkin bilgilere CORPUS MEVZUAT UYGULAMASINDAN ulaşılmıştır. <https://www.corpus.com.tr> Erişim Tarihi: 20 Ocak 2016

kalsa dahi alım-satım dışındaki tüm bilgileri eksiksiz olarak doldurup bildirim formlarını vermek zorunda oldukları... belirtmiştir.

Söz konusu karar, aynı hukuksal nedenler ve gerekçe ile Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca⁹ da 13.04.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE kabul edilmiştir.

2.2- Dernek ve Vakıflar ile Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmelerde Ba-Bs Form Bildirimi Durumu

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde "*dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin kazançlarının*" kurumlar vergisine tabi olacağı belirtilmiştir. Anılan kanunun müteakip maddelerinde *Dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler: Dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticarî, sınaî ve ziraî işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmeler, dernek veya vakıfların iktisadî işletmeleridir. Bu Kanunun uygulanmasında sendikalar dernek; cemaatler ise vakıf sayılacağı ve dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmaması mükellefiyetlerini etkilemeyeceği* belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan açıklamalardan da anlaşıldığı üzere dernek veya vakıfların kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamaktadır. Sadece dernek veya vakıfların iktisadi işletmelerinin kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 172'nci maddesinde ise dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin defter tutma bakımından tüccarların tabi oldukları hükümlere tabi olacağını, dolayısıyla da bilanço usulüne göre defter tutmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

396 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ayrıntılı olarak açıklandığı üzere bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için, belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirme yükümlülüğü getirmiştir. Bilanço usulüne göre defter tutan dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin de bilanço usulünde defter tutan mükellefler için öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeleri gerekecektir. Dolayısıyla, bilanço usulüne göre defter tutmak zorunda olan her mükellef gibi dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin de Ba ve Bs bildirim formlarını aylık dönemler halinde elektronik ortamda göndermeleri zorunludur.

Makalemizin önceki bölümlerinde ayrıntılarına yer verildiği üzere, BA-BS Form bildirim verme yükümlülüğünde olan mükelleflerin, belirtilen hadlerin altında kalması sebebiyle bildirilecek alım-satımları bulunmasa bile bildirim formlarını vermek zorunda olmaları dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler içinde geçerlidir.

2.3- Adi Ortaklıklarda Form Ba-Bs Bildirimi Durumu

Adi ortaklık: 6098 sayılı Borçlar Kanununun¹⁰ 620'nci maddesinde yer alan düzenlemede iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme türü olarak tanımlanmıştır. Borçlar Kanunu hükümlerine göre kurulan ve son bulan adi or-

⁹ Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun Esas:2016/329, 13.04.2016 tarih ve 2016/410 sayılı kararı <https://www.corpus.com.tr>, Erişim Tarihi: 20 Ocak 2016

¹⁰ 04/02/2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

taklığın tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Söz konusu ortaklığın vergisel açıdan durumuna baktığımızda ise; elde ettikleri gelir açısından ortakların kendi paylarına düşen karlarını ticari kazanç olarak münferiden beyan etmeleri üzerine vergilendirilirler. Dolayısıyla adi ortaklığın gelir vergisi mükellefiyetleri bulunmaz. Adi ortaklık katma değer vergisi yönünden vergi mükellefi, gelir stopaj vergisi yönünden ise vergi sorumlusu olarak kabul edilmektedir.

Adi ortaklığın, gelir vergisi mükellefiyetinin bulunmamasından dolayı BA-BS form bildirimiminin ortaklık adına mı? Yoksa ortaklardan biri adına verilmesi gerektiğine ilişkin ihtilaflar yaşanmaktadır. Söz konusu ihtilafın giderilmesine yönelik 396 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin¹¹ **1.1.4. bölümünde** *"Kollektif şirketler ve bilanço esasına göre defter tutan adi ortaklıkların Ba-Bs bildirim formları ortaklık veya şirket adına bunların vergi kimlik numaraları kullanılarak verilecektir. Ortaklık veya şirket adına verilmesi gereken bildirimlerin ortaklardan herhangi birinin vergi kimlik numarası kullanılarak verilmesi halinde bildirim formları hiç verilmemiş kabul edilecektir."* şeklinde düzenleme yapılmıştır. Anılan Tebliğ'le birlikte adi ortaklık adına BA-BS formlarının ortaklığın kimlik numarası kullanılarak verilmesi gerektiği yasal zemine kavuşarak uygulamaya ilişkin yaşanan tereddüdün giderilmesi sağlanmıştır.

2.4- Form Ba-Bs Bildiriminde Bulunulmaması Halinde, Özel Usulsüzlük Cezası Kesilmeden Önce İlgilere Yazılı Bildirimde Bulunulmasının Gerekip Gerekmediği Durumu

Form Ba-Bs bildirimiminin kanuni süresinde elektronik ortamda verilmemesi halinde uygulanacak cezai müeyyide ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355'inci maddesinde düzenlemiştir. Anılan Kanun hükmüne göre: *"Bu Kanunun 86, 148, 149, 150, 256 ve 257 nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257 nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara.... Özel usulsüzlük cezası kesileceği. Elektronik ortamda bildirim veya form verilmesi mecburiyetine uyulmaması hâlinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim veya formların belirlenen sürelerin sonundan başlayarak elektronik ortamda 3 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır. Bu hükmün uygulanması için, bilgi ve ibraz ödevinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılacak tebliğlerde bilginin verilmesi için tayin olunan sürede cevap verilmemesi, eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya defter ve belge ibrazı için tayin olunan süre ile defter ve belgelerin süresinde ibraz edilmemesi durumunda haklarında Kanunun ceza hükümlerinin uygulanması cihetine gidileceğinin ilgililere yazılı olarak bildirilmesi şarttır. Ancak, bu ödevlerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığınca yapılan düzenleyici idari işlemlerle duyurulması halinde, ilgililere ayrıca yazılı olarak bildirilme şartı aranmaz."* şeklindedir.

Söz konusu Kanun hükmünde ..... *Bu hükmün uygulanması için, bilgi ve ibraz ödevinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılacak tebliğlerde bilginin verilmesi için tayin olunan sürede cevap verilmemesi, eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya defter ve belge ibrazı için tayin olunan süre ile defter ve belgelerin süresinde ibraz edilmemesi durumunda..... özel usulsüzlük cezasının uygulanacağı yer aldığından, gerçek usulde vergilendirilip Form Ba-Bs bildirim zamanında yapmayanların kendilerine yazılı bildirim yapılmadığı gerekçesini öne sürerek yargı yoluna başvurdıkları görülmektedir.*

¹¹ 04/02/2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Danıştay Dördüncü Dairesinin, özel usulsüzlük cezası kesilmeden önce ilgililere yazılı bildirimde bulunulması durumuna ilişkin, 7.3.2014 gün ve E:2011/820, K:2014/1763 sayılı kararı:¹² .... *Defter ve belge ibraz yükümlülüğü bir yana bırakılmak kaydıyla, 4369 s. Kanunla bilgi verme yükümlülüğü hakkında yapılan değişiklik dikkate alındığında, düzenlemede "bilgi ve ibraz" yükümlülüğünden ve bu yükümlülüğe ilişkin yapılacak tebliğlerde "bilginin" verilmesinden bahsedildiğinden, lafzi yorumdan hareketle burada kanun koyucunun ayrı bir ibraz yükümlülüğünü düzenlemediği, ibrazın, istenen bilgiye yönelik olduğu, mal ve hizmet piyasasının işleyişinin denetim altında tutulması, ödenecek verginin saptanmasında veri oluşturması, gerçek bir teslim dayandıran belge düzenlenmesinin önüne geçilebilmesi için mal alım ve mal satımında karşılıklı tespitlerde bulunulabilmesi amacıyla istenen mal alım ve satımına dair formların verilme süresinin, beyanname verme yükümlülüğünde olduğu gibi mükellefler tarafından bilinebilir olduğu, bu formların verilmesi için idarenin zorlamasına ve isteğine ihtiyaç duyulmaması hususları da yükümlülüğün beyanname verme yükümlülüğüne benzer niteliklerini ortaya koyduğu, elektronik ortamda beyanname verme ve alım ve satımına dair bildirimde bulunma usulünün amacının, mükelleflerin vergilendirmeye ilişkin ödevlerini yerine getirmede, gelişen bilgi işlem teknolojilerinden yararlanmak, vergi beyannameleriyle bildirim ve eklerinin kolay, hızlı, ekonomik ve güvenilir bir şekilde idareye intikalini sağlamak, vergi idaresinin işlemlerini azaltarak iş ve işlemlerini kolaylaştırmak olduğu, bu amaç, kanun gerekçeleri ve bildirimde bulunma yükümlülüğünün açıklanan niteliği birlikte değerlendirildiğinde yasal dayanağı olan mükerrer 257'nci maddenin dördüncü fıkrasının, 213 s. Kanununun mükerrer 355'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında değiştirilen, bilginin ibrazı yükümlülüğünden ayrıldığı, niteliği itibarıyla mükerrer 355'inci maddenin birinci fıkrasında yer alan yasal düzenlemelerde olduğu gibi bilginin ibrazı ödevi niteliğinde olmayan bu yükümlülük için yazılı bildirim şartının aranmayacağı sonucuna ulaşıldığı..... şeklindedir.*

2.5- Geçmişe Yönelik Mükellefiyet Tesis Edilenlere Elektronik Beyanname ve Bildirimleri Vermemeleri Nedeniyle Kesilen Özel Usulsüzlük Cezaları

Vergi kanunlarına göre mükellefiyet; mükellefin başvurusu üzerine olabileceği gibi, vergi dairesince yapılan tespitlerle veya vergi incelemesi sonucu tanzim edilen raporlara göre de tesis ettirilmektedir. Bazı durumlarda mükellefiyet geçmişe yönelik olarak tesis edilmesi gerekmektedir. Bu durumda Form Ba-Bs bildirim gibi bildirimlerin elektronik ortamda yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin süresinde yerine getirmemeleri nedeniyle özel usulsüzlük cezaları kesilip kesilmeyeceği hususu ortaya çıkmaktadır.

Bu durum, mükellefler ile idare arasında ihtilafa düşülen önemli konulardan biridir. İdarece yayımlanan 449 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği¹³ ile bu duruma açıklık getirmiştir. Anılan tebliğde mükellefiyetin geçmişe yönelik tesisinin vergi inceleme raporları, vergi dairesi tespitleri veya sair tespitler dikkate alınarak idare tarafından da tesis edilmesi halinde beyanname verilmemesi nedeniyle söz konusu mükellefler hakkında geçmişe yönelik olarak verginin tarh edilmesine, süresinde tahakkuk etmeyen vergiler için vergi ziyai cezası kesilmesine ve işe başlamanın süresinde bildirilmemesi nedeniyle Kanun'un 352/1-7 maddesi hükmü uyarınca usulsüzlük cezası kesilmesine yönelik

¹² Örnek yargı kararına ilişkin bilgilere CORPUS MEVZUAT UYGULAMASINDAN ulaşılmıştır. <https://www.corpus.com.tr> E.T: 20.01.2016- 09:30

¹³ 10/04/2015 tarih ve 29322 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

işlemlerin yapılabilecektir. Ancak; geçmişe yönelik mükellefiyet tesis edilenlere elektronik ortamda beyanname ve bildirimlerin verilmemesi nedeniyle, söz konusu beyanname ve bildirim verilmeyen dönemlere ilişkin olarak Kanun'un mükerrer 355 inci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası veya 352'nci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası kesilmeyecektir. Dolayısıyla geçmişe yönelik mükellefiyet tesis edilmesi halinde Form Ba-Bs bildirimleri elektronik ortamda verilmemesi nedeniyle özel usulsüzlük cezası kesilemeyecektir.

3- SONUÇ

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin, Tebliğ'le belirlenen had olan 5.000 TL'yi aşan mal ve hizmet alışlarını/satışlarını Form BA-BS ile bildirimde bulunmaları gerekmektedir. Form BA-BS ile bildirimde bulunmak zorunda olan mükellefler için uygulamada en çok ihtilafa düşülen konu, belirtilen hadlerin altında mal ve hizmet alışlar/satışlar için bildirimde, bulunulup bulunulmaması hususudur. Bu duruma 381 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle yapılan düzenlemeye göre, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalması halinde, söz konusu formları Tablo II dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorunda olduğu belirtilmiştir.

Dernek ve vakıfların Form Ba-Bs ile bildirimde bulunmak zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin gerçek usulde vergilendirilenleri de elektronik ortamda bildirimde bulunması gerekmektedir. Adi ortaklıklarda, form bildirim ortaklığın kimlik numarası adına bulunulması gerekmektedir. Bildirimde bulunulmaması halinde özel usulsüzlük cezasına hükmedilir. Uygulanacak cezai müeyyideye ilişkin mükelleflere önceden yazılı bildirim yapılması da gerekmektedir. Mükellefiyetin vergi dairesince yapılan tespitlerle veya vergi incelemesi sonucu geçmişe yönelik tesis edilmesi halinde, Form Ba-Bs elektronik ortamda bildirilmemesi nedeniyle geçmişe yönelik özel usulsüzlük cezası da kesilemeyecektir.

KAYNAKÇA

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 6098 Sayılı Borçlar Kanunu
- 256 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 350 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 362 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 449 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- <http://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/istatistikler>
- CORPUS MEVZUAT UYGULAMASI <https://www.corpus.com.tr>